

Sprawozdanie z działalności Federacji Polskich Banków Żywności w 2019 roku

Informacja rozszerzona dla Banków Żywności

Informacje ogólne

W 2019 roku działania Federacji Polskich Banków Żywności skupione były zgodnie z przyjętym Planem Pracy na 3 celach priorytetowych:

1. Zwiększenie rozpoznawalności Banków Żywności
2. Rozwój potencjału Banków Żywności oraz organizacji partnerskich do odbioru żywności z sieci handlowych
3. Rzecznictwo i budowanie silnej pozycji Banków Żywności w kreowaniu polityk krajowych i europejskich służących przeciwdziałaniu marnowaniu żywności i niedożywieniu.

Pozostałe kluczowe działania realizowane w 2019 roku to m.in.: realizacja programu POPŻ, współpraca z producentami żywności, koordynacja Świątecznej Zbiórki Żywności, rozwój fundraisingu, czy też działania edukacyjne.

W 2019 biuro Federacji kontynuowało realizację dwóch dużych projektów ze środków publicznych: „Ekomisja – nie marnuję” – (projekt dwuletni) oraz PROM (projekt trzyletni), współtworzony z partnerami: SGGW (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego), IOŚ (Instytut Ochrony Środowiska), KOWR (Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa) oraz PTTŻ (Polskie Towarzystwo Technologów Żywności).

Wśród najważniejszych rezultatów działalności w 2019r. można wymienić:

- Federacja Polskich Banków Żywności współpracowała z 11 sieciami handlowymi, które przekazały na rzecz Banków o 2 839 ton więcej żywności w porównaniu do roku ubiegłego (2019: 13 267 ton o wartości 137 683 773 zł). W roku 2019 w biurze FPBŻ skoordynowano odbiór darowizn od dystrybutorów i producentów w ilości 3 603 927,01kg (wzrost w stosunku do roku 2018 o ok. 880 000 kg) o łącznej wartości 16 970 899,97 zł. Łączna liczba zrealizowanych odbiorów wyniosła 741.

- Łącznie przekazano Bankom Żywności 721 447,10 zł, z czego 254 478,71 zł pochodziło fundraisingu indywidualnego (Skarby Kaufland i wpłaty online), 322 572,55 darowizny od biznesu (Tesco, Lidl, Dajar), a 144 395,87 zł stanowiło dofinansowanie z NFOŚiGW w ramach projektu „Ekomisja nie marnuje”

- Jednym z kluczowych obszarów pracy rzeczniczej było zaangażowanie w działania związane z tworzeniem ustawy przeciwdziałającej marnowaniu żywności. Przedstawiciele FPBŻ uczestniczyli w pracach podkomisji nadzwyczajnej rozpatrującej senacki projekt ustawy dotyczącej przeciwdziałaniu marnowania żywności. FPBŻ wystosowała petycję dotyczącą przyjęcia Ustawy, wzbudziła ona duże zainteresowanie zarówno wśród mediów jak i społeczeństwa. Apel podpisało ponad 20 tys. osób prywatnych i publicznych. Efektem było wejście w życie przedmiotowej ustawy.,

- Zorganizowanie konferencji prasowej z okazji Światowego Dnia Żywności oraz uroczystej Gali inauguracyjnej Święteczną Zbiórkę Żywności, w której udział wzięła para prezydencka. Oba wydarzenia cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem mediów.

Warto również wymienić inne inicjatywy i podjęte działania:

- W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 realizowane były równoległe następujące działania: dystrybucja żywności; działania towarzyszące. Obejmowały one podprogramy 2018 i 2019. W tym okresie Banki Żywności przekazały prawie 25 800 ton żywności dla osób potrzebujących. Łącznie w roku kalendarzowym 2019 w ramach działań towarzyszących zrealizowano prawie 4 tysiące warsztatów.

- FPBŻ koordynowała dwie zbiórki żywności: Wielkanocną i Święteczną. W obu zebrano ponad 1 160 ton żywności.

- We współpracy z siecią Kaufland została przeprowadzona zbiórka pieniędzy w ramach akcji Skarbonka. Suma zebranych środków pieniężnych wyniosła 277 615,72 zł.

- Federacja Polskich Banków Żywności uczestniczyła w międzynarodowym projekcie STREFOWA. W ramach pilotażu wspierała odbiór przez Banki Żywności darowizn z sieci handlowych wymagających zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego.

- FPBŻ podejmowała też szereg działań edukacyjnych. Realizowane były między innymi takie programy jak: „EkoMisja Nie Marnuję”, Kulinarnie Mocni, Finansowo Silni.

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące realizacji działań w poszczególnych obszarach tematycznych.

1. Zwiększenie rozpoznawalności Banków Żywności

W 2019 roku zaplanowano wiele działań mających na celu zwiększenie rozpoznawalności Banków Żywności jako dobrej marki. Ważnym punktem tych działań było przede wszystkim wystosowanie petycji dotyczącej przyjęcia Ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności, która wzbudziła duże zainteresowanie zarówno mediów tradycyjnych jak i internetowych. Apel podpisało ponad 20 tys. osób prywatnych i publicznych.

Zdecydowanym liderem w tym temacie była Federacja Polskich Banków Żywności, jako instytucja pierwszego wyboru, jeśli chodzi o zagadnienia związane z marnowaniem żywności i Ustawą.

1.1. Współpraca z mediami

Przez cały 2019 rok budowano konsekwentnie relacje z mediami, zapraszając przedstawicieli na kluczowe wydarzenia, inicjując wypowiedzi do mediów, odpowiadając na pytania mediów.

Efektom współpracy z mediami było ponad 5600 publikacji (dla porównania w 2018 roku ten wynik wyniósł 1300). Jednymi z najczęściej poruszanych tematów i pytań od mediów, w

kontekście Federacji Polskich Banków Żywności, były: marnowanie żywności – przyczyny, skala, skutki, Ustawa o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności, Zbiórki Żywności, pomoc żywnościowa, dane z nowego badania i raportu o marnowaniu żywności (Światowy Dzień Żywności), kampania edukacyjna: „Marnując żywność marnujesz planetę”.

Skupiono się na wzmocnieniu relacji z kluczowymi mediami. Inicjowano wypowiedzi do mediów oraz odpowiadano na zapytania mediów. Powstało 29 informacji prasowych.

Zorganizowano również dla mediów konferencję z okazji Światowego Dnia Żywności, połączoną z pokazem kulinarnym prowadzonym przez Jagnę Niedzielską. Wydarzenie odbyło się w Nowej Palmiarni. Promocja wydarzenia wygenerowała ponad 110 publikacji w mediach tradycyjnych i duże zainteresowanie Bankami Żywności na Instagramie (ponad 100 IG Stories). Światowy Dzień Żywności został również wykorzystany do zawarcia partnerstwa z Restaurant Week. Dzięki tej współpracy informacja o Bankach Żywności dotarła do kilkuset influencerów i dziennikarzy w całej Polsce.

W 2019 zorganizowano także uroczystą Galę inauguracyjną Święteczną Zbiórkę Żywności. Wydarzenie odbyło się pod patronatem Prezydenta RP i wygenerowało zainteresowanie mediów (ponad 100 publikacji). Oprócz tego odbyło się także sortowanie żywności z Pierwszą Damą w Warsztacie Terapii Zajęciowej na ul. Karolkowej w Warszawie.

AVE (ekwiwalent reklamowy, czyli realny koszt reklamy) współpracy z mediami w 2019 roku wyniósł ponad 15 mln zł.

1.2. Media społecznościowe

Facebook

Liczba fanów na dzień 31.12.2019 – **14 590** w stosunku do 2018 r. - **13 409** (wzrost o **1 181** fanów).

Liczba zaangażowanych fanów w 2019 – 6 760 (46,33%) . Liczba zaangażowanych fanów mówi o intensywności reakcji na komunikację marki. W analizowanym okresie wzrosła aktywność moderatorów - publikowano 251 postów (o 8 więcej niż przed rokiem), a odsetek odpowiedzi na pytania użytkowników wyniósł 100%. Średni zasięg dzienny profilu wynosił 3 888.

Wszystkich reakcji odnotowanych na profilu było 17 228.

Instagram

Fanpage stopniowo rośnie. Fani udzielali się na Instagramie organizacji szczególnie w okresie promowania Petycji oraz w trakcie relacji ze Światowego Dnia Żywności.

Stan na dzień 31.12.2019 - **2258 fanów** (wzrost o 538).

W analizowanym okresie administrator wykonał 360 aktywności. To więcej o 11,39% niż w poprzednim analogicznym okresie.

1.3. Współpraca z influencerami/gwiazdami

W roku 2019 nawiązano i rozwinięto również współpracę z influencerami z nurtu eko, zero waste: Sylwia Majcher, Jagna Niedzielska, Gaja Kuroń, Agnieszka Cegielska, Anna Popek, Kinga Paruzel, Paulina Górską, Tomasz Sobierajski.

Pozyskano i utrzymano także wsparcie kilku influencerów z Instagrama jak m.in: „Damiankordas (316 tys. fanów), „Aniamaluje” (44 000 fanów), noizzfood (41 600), Szafa Sztwywniary (39 400 fanów), „areta” (71 tysięcy fanów) „kasia_ograniczam się” (12,5 tysiąca fanów), „eko.paulinagorska” (26,1 tysięcy fanów), „magic_ingredient” (6 104 fanów), „doktorania” (110,7 tysiąca fanów).

W 2019 roku objęto również patronatem książki „Książka bez resztek. Kuchnia zero waste, czyli nie wyrzucaj pieniędzy i jedzenia” autorstwa Jagny Niedzielskiej oraz „Wykorzystuję, nie marnuję. 52 wyzwania zero waste” Sylwii Majcher.

1.4. Kampania „Marnując żywność – Marnujesz planetę”

W ramach kampanii promowano edukacyjne materiały wideo w social mediach oraz posty dotyczące projektu EKOMISJA – Nie marnuję. Wyniki kampanii były następujące:

- 15 222 wyświetleń reklamy wideo na Facebooku (przy założeniu 15 tys.)
- 8 068 wyświetleń reklamy wideo na YouTube (przy założeniu 7,5 tys.)
- 147 301 wyświetleń postów na Facebooku (przy założeniu 145 tys.)
- 57 229 wyświetleń postów na Instagramie (przy założeniu 55 tys.)

1.5. Udział w spotkaniach, targach i konferencjach:

W 2019 roku Federację Polskich Banków Żywności reprezentowali członkowie zespołu komunikacji oraz Zarządu podczas różnorodnych konferencji. Do najciekawszych można zaliczyć:

- Święto Wolności i Solidarności w Gdańsku – stoisko edukacyjne w Strefie Społecznej podczas obchodów 30-lecia odwiedziło kilkaset osób
- Konferencja Retail Summit 2019
- Konferencja Retail Challenge Poland 2020
- Skill-Sharing Session on Food Collections – Praga
- 25-lecie Banku Żywności SOS w Warszawie
- Targi Polagra - Poznań

2. Rozwój potencjału Banków Żywności oraz organizacji partnerskich do odbioru żywności z sieci handlowych

W 2019 roku Federacja Polskich Banków Żywności współpracowała z **11 sieciami handlowymi**: Tesco, Makro, Carrefour, Auchan, Auchan Direct, Eurocash, Jeronimo Martins, Kaufland, Żabka, Schiever, Rella Investments oraz z siecią restauracji KFC, Pizza Hut z grupy AmRest. Podpisana została umowa dotycząca współpracy z siecią restauracji **Burger King**. Spółka Schiever oraz Rella Investments przed uruchomieniem odbiorów wycofała się ze współpracy.

W 2019 roku sieci handlowe przekazały na rzecz Banków Żywności o **2 839 ton więcej żywności** w porównaniu do roku ubiegłego (**2019: 13 267 ton o wartości 137 683 773 zł**).

Liczba punktów przekazujących darowizny żywności wzrosła o 46 % i wyniosła **1 362 sklepy** (więcej o 434 sklepy) oraz ponad **200 restauracji**.

Podsumowanie działań:

- Organizacja webinarium dla sieci handlowych dot. usprawnienia przepływu danych o darowiznach na cele społeczne (projekt z GS1 Polska oraz Auchan)
- Kontynuacja pilotażu z restauracją Pizza Hut i BŻ Wrocław oraz przygotowanie do rozszerzenia współpracy (17 restauracji)
- Konsultacje umowy z Żabką dot. nawiązania współpracy z centrami dystrybucji
- Spotkania z sieciami handlowymi: 12 spotkań
- Rozszerzenie współpracy z restauracjami Pizza Hut
- Rozszerzenie współpracy z supermarketami Auchan
- Planowanie wznowienia oraz rozszerzenia współpracy o supermarkety z siecią Carrefour
- Podpisanie umowy z Żabką dot. nawiązania współpracy z centrami dystrybucji
- Podpisanie umowy współpracy ze sklepami B1 Spółka Rella Investments, Schiever (9 sklepów) – finalnie spółki przed zainicjowaniem przekazywania darowizn wypowiedziały umowę z Bankami Żywności
- Darowizny nieżywnościowe: Tesco (zabawki), Kaufland (wózki paletowe, reklamówki)
- Wstępne rozmowy z siecią Aldi
- Opracowanie nowych wzorów umów: BŻ, a sprzedawca żywności; umów lokalnych BŻ, a sprzedawca żywności, pełnomocnictw BŻ dla FPBŻ
- Wstępne rozmowy, nawiązanie kontaktu z nowymi partnerami: Netto, Aldi, Arhelan, Eleclerc, Lidl
- Przekazanie nowych wzorów umów do sieci: Carrefour, Kaufland, Auchan, Eurocash, Schiever, Netto, Aldi, Prim, Arhelan, Eleclerc, Lidl
- Wstępne rozmowy, nawiązanie kontaktu z nowymi partnerami: Mona-Kontra, Lewiatan
- Przekazanie nowych wzorów umów do sieci: Dino, Polomarket,
- Rozszerzenie umowy współpracy ze spółką AmRest – włączenie sieci restauracji Burger King, przygotowania do pilotażu.

2.1. Tworzenie narzędzi technologicznych i inspirowanie do tworzenia innowacyjnych rozwiązań we współpracy z organizacjami w 2019 r.:

- Kontynuacja prac nad wdrożeniem elektronicznej wersji protokołu przekazania darowizn w pilotażu Auchan-GS1 Polska - poszukiwanie środków i wykonawcy
- Auchan-GS1 Polska – pozyskanie środków, zlecenie realizacji spółce Dr IT
- testy elektronicznego zestawienia tygodniowego darowizn z Tesco
- faza testowa importów danych z Auchan poprzez EPCIS przez wybrane BŻ
- testy elektronicznego zestawienia tygodniowego darowizn z Tesco
- opracowanie propozycji projektu optymalizacji logistyki Banków Żywności w ramach obsługi darowizn żywności
- wdrożenie usprawnienia obiegu danych o darowiznach ze wszystkich sklepów sieci Auchan, z wykorzystaniem elektronicznego importu danych poprzez EPCIS wg standardu GS1 Polska
- rozpoczęcie przesyłania Bankom Żywności elektronicznego zestawienia tygodniowego darowizn z Tesco

2.2. Podsumowanie współpracy z sieciami handlowymi w 2019:

	Tonaż	Wartość
Auchan	1893745,31	16 813 481,79 zł
Carrefour	80484,65	710 419,97 zł
Eurocash	13657,02	114 902,57 zł
Jeronimo Martins	4315260,19	64 558 690,69 zł
Tesco	3412584,16	18 711 183,46 zł
Makro	3172402,34	29 776 184,25 zł
Żabka	57414,67	1101226,37
Kaufland	172932,83	1 811 489,25 zł
Razem	13118481,17	133 597 578,35 zł
AmRest	141214,79	4 035 676,55 zł
PizzaHut	1966,21	50 518,05 zł
Razem	143181	4 086 194,60 zł
Total	13261662,17	137683773

3. Rzecznictwo i budowanie silnej pozycji Banków Żywności w kreowaniu polityk krajowych i europejskich służących przeciwdziałaniu marnowaniu żywności i niedożywieniu.

3.1. Realizacja projektów badawczych i innowacyjnych

- Projekt Interreg Strefowa

STREFOWA – *Strategies to Reduce and Manage Food Waste in Central Europe*, to międzynarodowy projekt, w który angażuje się 10 partnerów z 5 krajów Europy Środkowej (Austria, Czechy, Węgry, Włochy i Polska). Podejmują oni różnorodne działania, mające na celu zredukowanie ilości wytwarzanych odpadów żywnościowych i zagospodarowanie tych, które powstały. Działania te obejmują cały łańcuch przetwarzania żywności od pola do stołu (np. rolników, sklepy, hotele, konsumentów indywidualnych) i mają zróżnicowany charakter – prowadzone są badania pilotażowe, opracowywane wytyczne i tworzona jest międzynarodowa sieć współpracy interesariuszy. W projekcie Interreg STREFOWA Federacja Polskich Banków Żywności wspiera, jako działania pilotażowe w projekcie, odbiór przez Banki Żywności darowizn z sieci handlowych wymagających zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego. W ramach projektu STREFOWA przekazano na rzecz Banków Żywności łączny budżet w wysokości blisko 50 tys. zł.

W 2019 roku FPBŻ zaangażowana była między innymi w:

- Udział w konferencji „Let’s make a change!” w Pradze, której celem były: prezentacja działań projektu, networking osób prywatnych, zaangażowanych oraz specjalistów w zakresie zrównoważonego stylu życia.
- Udział w konferencji #reducefoodwaste Conference on Food Waste Prevention and Management w Wiedniu – poświęconej badaniom oraz nowym rozwiązaniom w zakresie zapobiegania oraz zarządzania marnotrawieniem żywności, w całym łańcuchu dostaw w Europie Środkowej. Na konferencji prezentowano wyniki projektu i działania Banków Żywności w obszarze redystrybucji żywności świeżej.
- Udział w General Partner Meeting na Węgrzech – spotkanie wszystkich partnerów projektu związane z omówieniem postępów w projekcie
- Przygotowanie końcowego sprawozdania z projektu, rozliczenie i otrzymanie certyfikatu.

- Projekt „PROM”

Projekt pt. „*Opracowanie systemu monitorowania marnowanej żywności i efektywnego programu racjonalizacji strat i ograniczania marnotrawstwa żywności*” (PROM) jest realizowany w ramach projektu strategicznego *GOSPOSTRATEG* przez Federację Polskich Banków Żywności wraz z partnerami: Instytutem Ochrony Środowiska, Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa oraz Polskim Towarzystwem Technologów Żywności. Liderem projektu jest FPBŻ.

Celem PROM-u jest zbadanie, ile żywności marnuje się w Polsce w całym łańcuchu produkcji – tzw. „od pola do stołu”. To pierwsza tego typu inicjatywa badawcza w naszym kraju. Najnowsze wyniki dostarczą nam informacji, w jaki sposób możemy przeciwdziałać marnowaniu żywności.

FPBŻ jako lider projektu, realizuje działania na poziomie prowadzenia całego projektu, czyli:

- organizuje spotkania Komitetu Sterującego - monitoruje postępy prac po stronie Konsorcjantów,
- koordynuje działania poszczególnych Partnerów w projekcie jako całości,
- prowadzi dokumentację projektową.

W październiku ubiegłego roku zorganizowano posiedzenie *Rady ds. Zrównoważonego Wykorzystywania Żywności*, które odbyło się w siedzibie FBPŻ. W spotkaniu wzięło udział 15 uczestników, w tym przedstawiciele instytucji: Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Instytut Ochrony Środowiska – PIB, Instytut Żywności i Żywienia, Główny Urząd Statystyczny, Ministerstwo Środowiska, Polska Federacja Producentów Żywności ZP oraz FBPŻ.

Podczas spotkania zaprezentowano następujące tematy: *Wspólna metoda i minimalne wymagania jakościowe dla jednolitego pomiaru poziomów odpadów żywności – decyzja delegowana komisji 2019/1597*; „*Zachowanie Polaków dotyczących marnowania żywności*” (wyniki badań); założenia systemu monitorowania marnowanej żywności i efektywnego programu racjonalizacji strat i ograniczania marnotrawstwa żywności oraz założenia optymalizacji systemów na bazie doświadczeń z aplikacjami Food Cloud, GS1.

W ramach realizacji jednego z zadań w projekcie (zadanie nr 4), pt. *Opracowanie założeń monitoringu żywności przekazywanej na cele charytatywne oraz giełdy darowizn żywności* FBPŻ podjęła następujące działania:

1. Przeprowadzono badanie dotyczące ilości redystrybuowanej żywności na cele społeczne.

Badanie zostało zrealizowane wśród organizacji pozarządowych oraz instytucji publicznych (przede wszystkim OPS, MOPS, GOPS) współpracujących z Bankami Żywności w zakresie zagospodarowania żywności. Celem badania było określenie skali prowadzonej dystrybucji i redystrybucji żywności na cele społeczne, a także ocena zasobów i potencjału badanych podmiotów w wymiarze infrastruktury, organizacji. Zbieranie ankiet trwało od października do grudnia 2019 roku. Ankietę wypełniło 526 podmiotów.

W wyniku badania uzyskano wyniki dotyczące przekazywanej żywności, jej gromadzenia oraz przechowywania.

2. Przeprowadzono testy i analizę systemu ENOVA i aplikacji Food Cloud.

System Enova służy do ewidencji magazynowanej żywności oraz monitorowania przepływu żywności między darczyńcami a Organizacjami Pożytku Publicznego. Jest skierowany do producentów, sieci handlowych, rolników, darczyńców indywidualnych oraz lokalnych odbiorców. FBPŻ przeprowadziła wśród Banków Żywności ankietę dotyczącą funkcjonalności systemu Evova. Ankietę wypełniło 23 respondentów. Na tej podstawie przygotowano propozycje rozwoju systemu, m.in. w obszarze ewidencji dostaw, tworzenia dokumentacji i raportowania. Analizom poddano także rozwiązanie umożliwiające wymianę danych pomiędzy Enova365 a systemami zewnętrznymi za pośrednictwem standardu EPCIS. Przenalizowano sposoby importu danych z Excella do systemu Enova.

Natomiast Food Cloud jest najnowszą technologią służącą do zarządzania przekazywaniem nadwyżek żywności od sprzedawców żywności do organizacji charytatywnych. Aplikacja jest

skierowana do organizacji zajmujących się dystrybucją darowizn żywności. Celem Food Cloud jest usprawnienie procesu przekazywania darowizn żywności w komunikacji między darczyńcą (np. sklepem) a organizacją charytatywną, która zagospodaruje żywność na cele społeczne.

Powyższe badania wykazały, że dla pełnego funkcjonowania *giełdy darowizn* wymagana jest integracja aplikacji FoodCloud z systemem magazynowym Enova.

3. Sporządzono analizę funkcjonujących systemów prawnych w UE dotyczących przeciwdziałaniu marnowaniu żywności.

Analiza porównawcza dotyczy trzech państw: Francji, Włoch i Hiszpanii. Dyrektywa UE w sprawie odpadów wzywa państwa członkowskie do działania na rzecz ograniczenia marnotrawstwa żywności w każdej części łańcucha dostaw, monitorowania poziomów odpadów i zgłaszania postępów w ich redukcji. Ponadto UE zachęca teraz swoje kraje do stosowania wspólnej metodologii pomiaru marnotrawstwa żywności.

Analiza porównawcza i płynące z niej rekomendacje dla polskiej polityki publicznej zostanie następnie wykorzystana w zadaniu nr 5, czyli opracowywaniu strategii racjonalizacji strat i marnotrawstwa żywności realizowanego przez KOWR (Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa).

Ponadto, w ramach działań promocyjnych PROM-u opracowano założenia oraz uruchomiono stronę internetową www.projektprom.pl zawierającą informacje o projekcie, osobach zaangażowanych po stronie każdego z członków Konsorcjum oraz zadaniach realizowanych w poszczególnych fazach projektu.

Realizacja pozostałych celów:

1. Budowanie kultury otwartości i dialogu wewnątrz FPBŻ

Spotkania prezesów i dyrektorów BŻ

Kadra kierownicza Banków Żywności spotkała się 4 razy. W lutym 2019 odbyło się dwudniowe spotkanie (z balem karnawałowym). Miało ono charakter szkoleniowy, zostały omawiane kwestie ustawy o niemarnowaniu żywności oraz kształtowanie polityk regionalnych (w ramach projektu POWER, opisanego poniżej). Dzień przed Walnym Zgromadzeniem, w maju odbyło się spotkanie warsztatowe na temat Ustawy o niemarnowaniu żywności. We wrześniu miało miejsce spotkanie dotyczące zmian w statucie FPBŻ, a w listopadzie odbyło się jeszcze jedno spotkanie kadry kierowniczej Banków Żywności, podczas którego omawiano realizację planu pracy na 2019 i wstępnie omówiono plan pracy na 2020r., omawiano działania fundraisingowe biura Federacji, program POPŻ oraz efekty spotkań z przedstawicielami Urzędów Marszałkowskich po wprowadzeniu ustawy.

Projekt „Chcemy mieć wpływ!...” POWER

Realizacja projektu POWER „Chcemy mieć wpływ! Wysokie kompetencje partnerów społecznych i organizacji pozarządowych – krok ku bardziej inkluzyjnym procesom stanowienia prawa” została wstrzymana w 2019 roku, w marcu. FPBŻ jest partnerem tego projektu, którego liderem jest Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej

W 2019 rozpoczęła się realizacja studiów szkoleniowych (dwudniowe szkolenie zrealizowane w ramach spotkania dyrektorów), którego tematyka dotyczyła kształtowania polityk regionalnych oraz stanu ustawy o niemarnowaniu żywności i działań, które mogą podjąć BŻ w swoich regionach, aby mieć wpływ na dostosowanie polityk regionalnych ułatwiających wdrożenie ustawy.

W drugim kwartale Instytucja Zarządzająca KPRM wstrzymała realizację projektu ze względu na wątpliwości pokontrolne, projekt nie został wznowiony do końca 2019 roku.

Newslettery, webinaria, programy mentoringowe

Wydano **10 newsletterów**, zawierających informacje o działaniach Banków Żywności, w tym promocję osób i projektów BŻ, informacje z biura Federacji i inspiracje z zagranicy. Newsletter trafił łącznie do 108 osób.

Zrealizowano **13 webinarów**, w tym webinarium na temat konkursu PROO (Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich), webinarium o kampaniach 1%, webinarium o tym, jak zbierać pieniądze podczas Świątecznej Zbiórki Żywności, 4 webinaria z edukacji finansowej, webinarium na temat RODO, webinaria POPŻ i Enova, webinarium konsultacyjne na temat zmian w statucie FPBŻ, webinarium na temat zasad bezpieczeństwa i higieny w zakresie żywności z SODEXO (dla org. partnerskich); oraz webinarium pt: Międzynarodówka, czyli o Bankach Żywności w innych krajach.

Kontynuowano działania związane z pozyskaniem **mentorów biznesu** do wsparcia FPBŻ i BŻ. W 2019 roku FPBŻ weszła do programu Social Business Accelerator Fundacji Valores, w którym osoby reprezentujące środowisko funduszy inwestycyjnych wykorzystują swoje doświadczenie, umiejętności zawodowe i kontakty na rzecz wspierania rozwoju organizacji społecznych. Proces wsparcia mentoringowego rozpoczął także Wielkopolski Bank Żywności, mentor został zrekrutowany także do Radomskiego BŻ (konsultacje rozpoczną się w 2020 roku). Wielkopolski i Radomski BŻ pozyskały mentora w ramach projektu Koalicja Prezesa Wolontariusze.

Szkolenia BŻ i pracowników biura FPBŻ

W 2019r. odbyło się szkolenie dla Banków Żywności dotyczące konkursu infrastrukturalnego NFOŚiGW (czerwiec) oraz dwudniowe szkolenie „Jak współpracować z biznesem” zrealizowane przy wsparciu BGK.

W ramach projektów odbyły się 3 zjazdy Kulinarnie Mocni, 2- dniowe szkolenie Edukacji Finansowej, 2 szkolenia dla BŻ zaangażowanych w projekt Ekomisja Nie marnuję.

Pracownicy biura FPBŻ wzięli udział w następujących szkoleniach zewnętrznych:

Dyrektor ds. rozwoju wzięła udział w dwóch szkoleniach: Zarządzanie zmianą (36 godz. szkoleniowych), rozpoczęła też roczny kurs dla menagerów ngo PROMENGO, połączony z pracami wdrożeniowymi na rzecz Federacji (oba szkolenia bezpłatne)

2 pracowników wzięło udział w szkoleniu na temat storytellingu (bezpłatne)

1 pracownik w szkoleniu nt. organizowania EVENTÓW (16 godz. szkolenia), przy dużejniżce dla ngo

1 pracownik wzięła udział w szkoleniu na temat Google Analytics

Pracownicy Biura FPBŻ wzięli udział w 2- dniowym szkoleniu w Banku Żywności w Olsztynie.

Składanie projektów

W 2019 roku złożono 5 projektów do różnych grantodawców. Były to projekty do: Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (edukacja ekologiczna), 2 wnioski do Federation of European Food Banks (FEBA). Otrzymano dotację z FEBA. Oprócz tego złożono mały grant do Fundacji Aktywizacji Organizacji Obywatelskich na standaryzację umów pod wprowadzenie Ustawy przeciwdziałającej marnowaniu żywności (otrzymano 6400 zł).

2. Współpraca z producentami żywności

Koordinacja darowizn

W roku 2019 skoordynowano odbiór darowizn w ilości **3 603 927,01 kg** (wzrost w stosunku do roku 2018 o ok. 880 000 kg) o łącznej wartości **16 970 899,97 zł**.

Łączna liczba zrealizowanych odbiorów wyniosła **741**.

37 transportów darowizn zostało objętych dofinansowaniem z Funduszu Ratowania Żywności: (dofinansowanie w wysokości **37 757,79 zł**).

Federacja Polskich Banków Żywności nawiązała współpracę w zakresie transportu darowizn z firmą Raben. W ramach współpracy firma Raben przewiozła do Banków Żywności w 2019 r. **1027 palet** produktów niewymagających transportu chłodniczego oraz **47 palet** produktów wymagających transportu w warunkach chłodniczych.

Darczyńcy, którzy rozpoczęli współpracę w 2019 roku: Delifrance Sp. z o.o. , Develey Sp. z o.o, Judafi Invest, World of Asia.

Zestawienie darczyńców którzy przekazali w ciągu roku **co najmniej 10 darowizn** (pełna lista darczyńców stanowi załącznik do sprawozdania):

Darczyńca	Ilość darowizn	Tonaż	Wartość PLN
COCA-COLA HBC POLSKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	157	1 146 787,7 kg	2 095 984 zł

NESTLE POLSKA SPÓŁKA AKCYJNA	114	268 689,4 kg	3 259 297,89 zł
PEPSI-COLA GENERAL BOTTLERS POLAND SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	81	662 793,6 kg	1 141 777,63 zł
DANONE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	76	368 497,8 kg	3 130 168,45 zł
INTERSNACK POLAND SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	38	24 775,5 kg	282 042,14 zł
MONDELEZ POLSKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	33	54 778,4 kg	634 130,4 zł
MASPEX- GMW SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA	17	94 170,9 kg	223 863,87 zł
KUEHNE+NAGEL SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	17	103 278 kg	436 633,41 zł
NUTRICIA POLSKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	14	23 507,6 kg	809 147,38 zł
REFRESCO SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	13	182 136 kg	230 418,72 zł

Obsługa Akcji Skarbonka - obsługa Projektu

W roku 2019 Federacja Polskich Banków Żywności we współpracy z siecią Kaufland prowadziła zbiórkę pieniędzy w ramach akcji Skarbonka (zbiórka publiczna nr 2018/3729/OR).

W roku 2019 suma zebranych środków pieniężnych w ramach akcji Skarbonka wyniosła **277 615,72 zł**.

W lipcu 2019 przekazano Bankom Żywności **30%** kwoty zebranej podczas Akcji Skarbonka. Kwota ta wyniosła łącznie **39 451,01 zł**. W listopadzie 2019 roku przekazano Bankom Żywności kwotę **162 057,50 zł**, a w grudniu kwotę **10 416,97 zł**.

W ramach akcji Skarbonka biuro Federacji zrealizowało zamówienie 200 sztuk nowych skarbon.

Skoordynowano grudniową akcję zbierania bonów do skarbon znajdujących się w punktach informacyjnych (bony w wysokości 5 zł klienci sklepów Kaufland otrzymywali w okresie świątecznym). Z 213 marketów objętych akcją, bony zebrano w 136 marketach (w 77 marketach nie zebrano ich w ogóle). Łączna liczba zebranych bonów **wyniosła 1252 o łącznej wartości 6260 zł**.

Rozliczenie Projektu

W roku 2019 Federacja Polskich Banków Żywności złożyła do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji dwa sprawozdania z przeprowadzonej zbiórki:

1. W kwietniu 2019 r. złożone zostało sprawozdanie za okres sprawozdawczy od 15 września 2018 r. do 10 kwietnia 2019 r. W podanym okresie suma zebranych środków pieniężnych wyniosła **43 188,18 PLN**.
2. W październiku 2019 r. złożone zostało sprawozdanie za okres sprawozdawczy od 11 kwietnia 2019 r. do 14 września 2019 r. W podanym okresie suma zebranych środków pieniężnych wyniosła **176 543,78 PL**

Federacja Polskich Banków Żywności złożyła także do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji sprawozdanie ze sposobu rozdysponowania zebranych środków.

3. Zwiększenie różnorodności źródeł finansowania w Bankach Żywności

Fundraising od osób indywidualnych - Kampania „Stoliczku Nakryj Się II”

Czas: 6 – 31 grudnia 2019

Cele kampanii: budowa wizerunku BŻ, zwiększenie rozpoznawalności, komunikacja o idei i sposobie działania BŻ, zbiórka pieniędzy na ratowanie żywności i dostarczanie jej potrzebującym, zwiększenie liczby potencjalnych darczyńców

Grupa docelowa: kobiety i mężczyźni wiek 35 +, mieszkańcy dużych miast, osoby zainteresowane akcjami charytatywnymi

Public Relations: informacja prasowa, info w mediach, influencerzy. Współpraca z Tubą Smaku: promocja na kanałach Pascala Brodnickiego i Agnieszki Mielczarek

Narzędzia fundraisingowe: wpłaty online, biznes: procent od sprzedaży, zbiórka na Facebooku

Hasło: Stoliczku, nakryj się! Komunikat: Niech głód stanie się historią. Obecnie ponad 2 mln ludzi w Polsce żyje w skrajnym ubóstwie. Pomagamy im, przekazując jedzenie. Wesprzyj nas i wpłać na transport żywności.

Podsumowanie finansowe kampanii: wpłaty w grudniu - 16 418,72 zł , koszty: 1300 zł. Współczynnik ROI na poziomie 12,6.

Łącznie na koniec 2019r. przychody z fundraisingu indywidualnego wyniosły **164 067,22 zł**. W tym roku przybyło 666 nowych darczyńców.

Liczba odbiorców newslettera dla darczyńców indywidualnych osiągnęła **798 osób**.

4. Budowanie relacji z sektorem biznesowym - darowizny granty, dofinansowania, współpraca pro-bono

- przeprowadzono zbiórki żywności: w oddziałach **Cargill Polska** zebrano ponad 1,1 t żywności, pracownicy centrali i oddziałów Unum Życie zebrali 1,5 tony żywności

- współpraca z **Lidl Polska** – Lidl jako partner strategiczny wspierał organizację obchodów Światowego Dnia Żywności. Sieć jest partnerem kampanii edukacji ekologicznej EkoMisja - nie marnuj! Lidl Polska wsparł organizację Świątecznej Zbiórki Żywności, w której wzięło udział 379 sklepów i zebrano 186913 kg żywności. **Wsparcie finansowe Lidl Polska w 2019 roku wyniosło 172 500 zł.**

- współpraca z **Tesco Polska** - FPBŻ współpracowała z agencją **Garden of Words** i Tesco Polska przy realizacji IV edycji programu edukacyjnego dla szkół „Od uprawy do potrawy”. Jako partner merytoryczny programu, FPBŻ opracowała scenariusz warsztatów edukacyjnych dla szkół. Już po raz czwarty razem z Tesco dzieci w szkołach podstawowych uczyły się, jak nie marnować jedzenia. Dotychczas w programie wzięło udział ponad 20 000 uczniów.

- **McCormick Polska S.A.**, producent przypraw Kamis, jest Partnerem Strategicznym Świątecznej Zbiórki Żywności od 2012 roku. Koszty organizacyjne Świątecznej Zbiórki Żywności obejmują przygotowanie i druk plakatów oraz ulotek promujących akcję, materiały dla wolontariuszy i koordynatorów zbiórki (identyfikatory, materiały informacyjne), zatrudnienie koordynatora zbiórki w biurze Federacji Polskich Banków Żywności.

„Kulinarnie Mocni” to wspólna inicjatywa Federacji Polskich Banków Żywności i McCormick Polska. Celem programu jest szerzenie wśród Polaków wiedzy o zdrowym i kreatywnym gotowaniu. Kulinarnie Mocni udowadniają, że z prostych składników i przypraw można wyczarować smaczne i zdrowe dania oraz, że gotowanie to świetna zabawa i doskonały sposób na wspólne spędzanie czasu. Projekt skierowany jest do trenerów w Bankach Żywności. Są to dietetycy, kucharze, nauczyciele i pracownicy społeczni. Autorem przepisów i głównym prowadzącym szkolenia trenerów jest Szef kuchni KAMIS, Maciej Wawryniuk. W inicjatywę zaangażowani są też wolontariusze – pracownicy firmy McCormick. Trenerzy przekazują dalej zdobytą wiedzę, prowadząc warsztaty kulinarne dla odbiorców pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa. W trakcie warsztatów uczestnicy poznają przepisy na zdrowe, smaczne dania, które powinny stanowić bazę zdrowej, zbilansowanej diety. Podczas warsztatów edukatorzy Banków Żywności uczą, jak w nieoczywisty sposób wykorzystać zwykłe produkty, przygotowując smaczne i pełnowartościowe posiłki niezależnie od wysokości domowego budżetu. Podejmują też ważny temat niemarnowania jedzenia, pokazując jak mądrze gospodarować żywnością. We wrześniu 2019 roku zorganizowano warsztaty dla przedstawicieli Banków Żywności nt. Ile warta jest tarta.

W 2019 roku firma **McCormick** przekazała Federacji Polskich Banków Żywności **wsparcie finansowe w wysokości: 125 000 zł.**

- W maju 2019 roku **Jeronimo Martins**, właściciel sieci Biedronka, w ramach akcji „Dobra Torba” rozpoczął sprzedaż limitowanej edycji toreb papierowych, z której część dochodu została przekazana na wsparcie działalności Banków Żywności. Firma przekazała 20 gr ze sprzedaży każdej torby na działania Banków Żywności związane z odbiorem i dystrybucją niesprzedanej żywności ze sklepów. Otrzymane ze sprzedaży 1 mln papierowych toreb **środk**

w wysokości 200 000 zł zostały podzielone wg zatwierdzonego przez Zarząd algorytmu i przekazane do Banków Żywności.

- sieć **Kaufland** współpracuje z FPBŻ w zakresie odbioru żywności i podczas zbiórek żywności. Oprócz przekazywania żywności, **Kaufland** prowadzi w swoich marketach również akcje wspierające, takie jak „Skarbonka” czy regularne Świąteczne Zbiórki Żywności. W każdym sklepie sieci dostępne są specjalne skarbonki Banków Żywności, oznaczone napisem „Dzięki Tobie nakarmimy potrzebujących”. Zebrane środki są wykorzystywane przez Banki Żywności na dystrybucję żywności. Dzięki zaangażowaniu klientów Kaufland, od początku akcji Skarbonka we wrześniu 2018 roku do 31 grudnia 2019 roku zebrano w ramach zbiórki publicznej **277 615,72 zł**. W grudniu zbiórka została rozszerzona o darowizny rzeczowe i przeprowadzona zbiórka bonów zakupowych (5 zł wartości każdy), który klienci Kauflanda mogli przekazać na rzecz Banków Żywności (puszka przy punktach informacyjnych). Zbiórka była realizowana w grudniu.

Dodatkowo, w 2019 roku sieć przekazała 30 wózków paletowych, które ułatwią odbiór i dystrybucję produktów spożywczych do potrzebujących. W październiku 2019 r. w centrali Kaufland zorganizowano obchody Światowego Dnia Żywności z udziałem Prezesa Federacji Polskich Banków Żywności.

- **Grupa Raben, jako operator logistyczny** wspiera Federację Polskich Banków Żywności w zakresie transportu żywności. Dzięki temu wsparciu Banki Żywności mogą skuteczniej pozyskiwać niesprzedaną, a nadającą się do spożycia żywność. W 2019 roku dzięki transportom Raben uratowano ponad 684 ton żywności. Grupa Raben była partnerem głównym gali Banków Żywności, inaugurującej Świąteczną Zbiórkę Żywności 26 listopada 2019 roku.

- We wrześniu 2019 roku **Danone oraz firmy Żywiec Zdrój i Nutricia** przeprowadziły wspólną akcję marketingu zaangażowanego społecznie na rzecz Banków Żywności w sieciach Carrefour i Intermarche. Wystarczyło kupić jeden produkt marki Activia, Actimel, Żywiec Zdrój czy Bobovita (a w Carrefour również Fantasia i Alpro), aby 1% z ich sprzedaży trafił do Banków Żywności, pomagając nam w walce z marnowaniem żywności i niedożywieniem.

- W 2019 roku **Amica** ponownie połączyła siły z Federacją Polskich Banków Żywności jako partner programu edukacyjnego „EkoMisja – nie marnuję”, współfinansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Projekt edukacyjny w szkołach podstawowych zaplanowano na lata 2019/2020. Zostało nim objętych ok. 20 000 uczniów z 200 szkół podstawowych. W ramach współpracy przygotowano zestaw materiałów informacyjnych dla uczniów i nauczycieli, w tym scenariusze lekcyjne i karty pracy, dzięki którym omawiane tematy związane z przechowywaniem żywności staną się bardziej zrozumiałe dla uczniów. **Amica** przekazała dofinansowanie **w wysokości 60 000 zł** na realizację programu w 2019 roku.

- W 2019 roku w konkursie AmRest "Apetyt na pomaganie" internauci wybrali projekt społeczny Banków Żywności, który otrzymał 72,5% głosów i wygrał darowiznę **AmRest w wysokości 15 000 zł** na działania statutowe Banków Żywności.

- współpraca z firmą **Dajar** i marką **Ambition** w ramach akcji „Postaw Talerz na Święta” i wsparcie organizacji Wigilii dla potrzebujących przez 12 Banków Żywności. Przy wigilijnym stole podczas 25 spotkań spotkało się ponad 3000 osób. Spotkania lokalne Banki Żywności zorganizowały m.in. w Chorzowie, Grudziądzu, Słupsku, Poznaniu, Elblągu, Tarnobrzegu, Siedlcach, Opolu, Trójmieście, Olsztynie, Chojnicach i Warszawie. Z tytułu umowy firma Dajar przekazała dofinansowanie w 3 transzach: **2 x 15 000 zł** (zagwarantowana kwota) oraz **9 136 zł** (z dodatkowej sprzedaży). Firma Dajar wsparła także organizację konferencji prasowej podczas Światowego Dnia Żywności.

- **Groupon** – od lipca do grudnia 2019 r. prowadzono sprzedaż cegiełek charytatywnych we współpracy z Groupon oraz charytatywnych posiłków we współpracy z Too Good to Go.

- FPBŻ otrzymała darowiznę od firmy **KAN Trademark sp. z o.o. w wysokości 7 000 zł** ze sprzedaży limitowanej serii fartuchów Tatum.

Udział w akcji **Ikei** „Święta należy spędzać wśród ludzi a nie z meblami”, podczas której Ikea zachęcała do wpłat na rzecz 2 organizacji: Stowarzyszenia Braci Ubogich i Banków Żywności. Ze zbiórek została zebrana kwota **w wysokości 2 700 zł**. Dodatkowo IKEA przekazała darowiznę **w wysokości 10 000 zł**.

- **Usługi pro-bono**: FPBŻ współpracowała z następującymi firmami w zakresie usług pro-bono: **CSRIInfo** (dialog z interesariuszami w projekcie PROM), **Norton Rose Fulbright** (wsparcie prawne), **Gourmet Foods** – dystrybutor herbaty Dilmah i kawy Saquella (poczęstunek kawą i herbatą podczas konferencji z okazji Światowego Dnia Żywności). Rozpoczęto współpracę barterową z firmą kurierską DPD.

- **Wolontariat**: FPBŻ współpracowała z firmą **Groupon** w ramach programu wolontariatu pracowniczego. Wolontariusze Groupon zaangażowali się w przygotowanie skarbon, które znalazły się w marketach Kaufland.

5. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

W 2019 roku w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 realizowane były równolegle następujące działania:

- dystrybucja żywności;
- działania towarzyszące

w następujących okresach:

- Podprogram 2018: 01-06.2019
- Podprogram 2019: 12.2019

Dystrybucja żywności

W okresie styczeń - czerwiec 2019, 31 Banków Żywności realizowało dystrybucję żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2018. W ramach programu Banki Żywności przekazały **24 437 ton żywności dla 725 146 osób**, w tym 2 684 334 paczki żywnościowe oraz 895 876 posiłków. Zestaw produktów żywnościowych obejmował m. in : marchewkę z groszkiem, fasolę białą, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe, makaron jajeczny, makaron kukurydziany bezglutenowy, kasza gryczana, ryż biały, herbatniki maślane, mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający, gołąbki w sosie pomidorowym, filet z makreli w oleju, szynkę drobiową, szynkę wieprzową, pasztet wieprzowy cukier biały, olej rzepakowy.

W grudniu 2019 r. realizowany był Podprogram 2019, w ramach którego żywność przekazano do magazynów Banków Żywności, łącznie **1 355 ton artykułów spożywczych**. Zestaw produktów żywnościowych obejmował: makaron jajeczny, makaron kukurydziany bezglutenowy, kaszę gryczaną, ryż biały, herbatniki, mleko UHT, marchewkę z groszkiem, fasolę białą, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe, sok jabłkowy, gołąbki w sosie pomidorowym, filet z makreli w oleju, szynkę drobiową, szynkę wieprzową, pasztet wieprzowy, cukier biały, olej rzepakowy.

Główne działania realizowane w 2019 r. w ramach Podprogramów 2018 i 2019, to:

- prowadzenie konsultacji z Bankami Żywności, OPL, interesariuszami (udzielanie wsparcia merytorycznego w zakresie zapisów umowy, wytycznych IZ, zasad działania w Podprogramie 2018 i 2019);
- składanie systematycznych zapytań do KOWR i MRPiPS w kwestii zapisów wytycznych i umowy, stały kontakt przy realizacji POPŻ;
- przygotowanie sprawozdań podsumowujących Podprogram 2018 i 2019;
- przygotowanie i podpisanie umów oraz aneksów do umów z Bankami Żywności w ramach Podprogramu 2019 oraz wzorów umów i aneksów umów do Banków Żywności z OPL;
- przygotowanie pełnej dokumentacji do realizacji Programu oraz ich monitoring;
- monitoring dystrybucji żywności do OPL, dokumentacja dostaw i weryfikacja stanu realizacji wskaźników dystrybucji i działań towarzyszących, koordynacja sprawozdań zgodnie z zapisami umów z KOWR;
- koordynacja wypłat do Banków Żywności z tytułu dofinansowania działań administracyjnych, transportu magazynowania i działań towarzyszących;
- wsparcie systemu enova i jego użytkowników w ewidencji i raportowaniu żywności programu POPŻ;
- koordynacja zapotrzebowania związanego z potrzebą przesunięć żywności POPŻ pomiędzy poszczególnymi Bankami Żywności i opracowanie planu przesunięć;
- wyjaśnianie uwag pokontrolnych i przekazywanie informacji o wdrożeniach zaleceń pokontrolnych;
- przeprowadzenie wizyt kontrolnych w 11 Bankach Żywności;
- prowadzenie platformy informacyjnej dla Banków Żywności: www.popz.bankizywnosci.pl;
- udział w spotkaniach w KOWR, MRPiPS dotyczących wytycznych IŻ;

- organizacja ogólnopolskiego spotkania informacyjnego dla Banków Żywności;
- organizacja szkoleń operacyjnych dla OPR, w tym webinarów on-line;
- uczestnictwo w seminariach i spotkaniach organizowanych przez MRPIPS i KOWR;
- wdrożenie systemu sprawozdawczego dla OPL – „MAŁY POMOCNIK”;
- wdrożenie systemu sprawozdawczego dla OPR – „DUŻY POMOCNIK”

Narzędzie sprawozdawcze „MAŁY POMOCNIK” - jako przykład dobrej praktyki realizacji POPŻ Podprogram 2018 został przedstawiony w Brukseli w ramach FEAD Network oraz opublikowany w Kompendium dobrych praktyk Komisji Europejskiej wykonanym przez międzynarodową firmę ECORYS.

Działania towarzyszące

Banki Żywności realizowały 4 rodzaje tematów: warsztaty żywieniowo-dietetyczne, kulinarne, edukacja ekonomiczna oraz niemarnowanie żywności.

W Podprogramie 2018 FPBŻ zrealizowała łącznie 3 862 warsztaty dla 66 587 osób, w tym:

- 1 619 warsztatów kulinarnych dla 26 971 osób;
- 1 108 warsztatów żywieniowo- dietetycznych dla 18 872 osób;
- 653 warsztaty z zakresu edukacji ekonomicznej dla 11 919 osób;
- 482 warsztaty niemarnowania żywności dla 8 825 osób.

W Podprogramie 2019 FPBŻ zrealizowała łącznie 116 warsztatów dla 1 915 osób, w tym:

- 39 warsztatów kulinarnych dla 691 osób;
- 13 warsztatów żywieniowo-dietetycznych dla 169 osób;
- 31 warsztatów z zakresu edukacji ekonomicznej dla 483 osób;
- 33 warsztaty niemarnowania żywności dla 572 osób.

łącznie w roku kalendarzowym 2019 **zrealizowano 3 978 warsztatów dla 68 502 osób.**

6. Rozwój działań edukacyjnych. Upowszechnianie wiedzy z zakresu żywności i żywienia.

Program „EkoMisja Nie Marnuję”

W 2019 roku kontynuowano program „EkoMisja Nie Marnuję” finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz partnerów Amica i Lidl Polska.

W 2019 roku rozpoczęła się realizacja działań edukacyjnych skierowanych do uczniów szkół podstawowych. 17 Banków Żywności wzięło udział w programie, do którego zrekrutowano łącznie ponad 190 Szkół Podstawowych. Program edukacji skierowany do szkół obejmował realizację tzw. **Projektu Klasa** przez edukatorów Banków Żywności, oraz powstanie **Szkolnych Klubów Niemarnowania**. W ramach Projektu Klasa, inicjatorami lub odbiorcami działań, było w sumie 200 uczniów szkoły, w SzKN średnio 15 uczniów uczestniczyło w co najmniej 10 zajęciach prowadzonych przez nauczycieli.

Biuro FPBŻ opracowało i wyprodukowało materiały edukacyjne dla edukatorów Banków Żywności realizujących działania w szkołach (Projekt Klasa) oraz 7 scenariuszy dla nauczycieli realizujących działania w Szkolnych Klubach Niemarnowania.

LEKCJA I – EkoMisja – nie marnuję – jak dbać o naszą planetę?

LEKCJA II – EkoMisja – nie marnuję śmieci, czyli kilka słów o segregacji odpadów

LEKCJA III – EkoMisja – nie marnuję wody

LEKCJA IV – EkoMisja – nie marnuję energii

LEKCJA V – EkoMisja – nie marnuję żywności

LEKCJA VI – EkoMisja – nie marnuję – przechowuję

LEKCJA VII – EkoMisja – nie marnuję – przewodnik po prawidłowych nawykach żywieniowych

Zostały także zakupione materiały edukacyjne do tzw. Boxów edukacyjnych i przekazane szkołom. Wyprodukowano 5 krótkich animowanych filmów edukacyjnych dla uczniów na temat: Szkolnych Klubów Niemarnowania, niemarnowania energii, niemarnowania wody, segregacji śmieci i niemarnowania żywności. Filmy zostały udostępnione na portalu projektu niemarnuje.bankizywnosci.pl

Pod koniec 2019 roku opracowano Grę dla uczniów „Ekomisja”, która zostanie wyprodukowana i dostarczona szkołom w 2020 roku.

Odbyły się 2 szkolenia dla edukatorów Banków Żywności, którzy przystąpili do projektu (w styczniu i we wrześniu 2019).

Kampania informacyjno-promocyjna „Marnując żywność, marnujesz planetę”

W 2019r. odbyła się także druga odsłona kampanii „Marnując żywność, marnujesz planetę” (październik – listopad). Wyemitowano spoty w telewizji i w radiu, miała miejsce kampania odsłonowa w Internecie.

Kulinarnie Mocni

W roku 2018/2019 odbyła się IV edycja projektu Kulinarnie Mocni (w 2019 miały miejsce dwa spotkania dla edukatorów), a we wrześniu rozpoczęła się V edycja projektu (we wrześniu odbył się jeden zjazd edukatorów). Projekt realizowany jest wspólnie z firmą McCormick. Celem projektu jest zwiększenie kompetencji trenerskich i merytorycznych trenerów z Banków, którzy realizują warsztaty kulinarne dla beneficjentów Banków Żywności. Cel szczegółowy to nauka gotowania beneficjentów Banków Żywności z prostych, sezonowych produktów smacznych i zdrowych dań.

Finansowo Silni – Narodowy Bank Polski

W ramach projektu zostały opracowane standardy edukacji finansowej w BŻ, 3 scenariusze zajęć edukacji finansowej, opracowana i wydana gra „Finansowo Silni” oraz broszura „Finansowo Silni” zawierająca kompendium podstawowej wiedzy na temat finansów.

W lutym 2019 odbyło się 2-dniowe szkolenie w Warszawie dla trenerów edukacji finansowej.

Zostały przeprowadzone 4 superwizje koleżeńskie zrealizowane przez edukatorów finansowych (nowe narzędzie budowania jakości działań edukacyjnych wdrożone w sieci FPBŻ).

Od uprawy do potrawy – Tesco Polska

Od 1.09.2019r. Federacja pełniła rolę eksperta merytorycznego IV edycji projektu edukacyjnego Tesco na rok szkolny 2019/2020 pod nazwą „Od uprawy do potrawy”. Program miał na celu edukowanie uczniów z klas 1-4 szkół podstawowych w zakresie zdrowego odżywiania, pochodzenia żywności oraz sposobów na zapobieganie marnowania żywności. Rolą Federacji było opracowanie scenariusza zajęć obejmujących 2 godziny lekcyjne, dotyczącego skutków marnowania żywności. W 2020 roku w trzech szkołach edukatorzy Banków Żywności poprowadzą zajęcia.

Światowy Dzień Żywności

W okresie od maja do września 2019 trwały prace nad przygotowaniem koncepcji obchodów Światowego Dnia Żywności. W dniu 16 października odbyła się konferencja, której celem była inauguracja Światowego Dnia Żywności, obchodzonego w całej Polsce za pośrednictwem 31 lokalnych Banków Żywności (opisano w punkcie dot. promocji).

W całej Polsce 18 Banków Żywności zorganizowało wydarzenia, których tematem przewodnim były ekologiczne skutki marnowania żywności. Wydarzenia odbywały się w przestrzeni publicznej, które angażowały lokalne społeczeństwo, szkoły, samorządy i gminy. Były to między innymi konferencje, konkursy, happeningi, warsztaty edukacyjne, konkursy, itd.

Konkursy

#Ekoselfie - celem była promocja najciekawszych zdjęć użytkowników, prezentujących swoją aktywność na rzecz niemarnowania żywności. Nagrodą była m.in. najnowsza książka Jagny Niedzielskiej „Bez resztek”, nad którą patronat objęła Federacja Polskich Banków Żywności.

7. Zbiórki Żywności

W 2019 roku odbyły się dwie zbiórki żywności:

Wielkanocna Zbiórka Żywności i Świąteczna Zbiórka Żywności.

Wielkanocna Zbiórka Żywności została zorganizowana w dniach 5-6 kwietnia w 2 500 sklepach i 400 miastach w Polsce, przy zaangażowaniu 33 tys. wolontariuszy. Banki Żywności

zebrały razem **381 ton żywności**. Zebrane produkty trafiły jeszcze przed Świętami do osób najbardziej potrzebujących.

W 2019 roku Wielkanocną Zbiórkę Żywności przeprowadziły 24 Banki Żywności: Bank Żywności w Lublinie, Radomski Bank Żywności, Fundacja Bank Żywności w Ciechanowie, Bank Żywności w Płocku - Związek Stowarzyszeń, Związek Stowarzyszeń Bank Żywności Leszno, Związek Stowarzyszeń Wielkopolski Bank Żywności, Bank Żywności w Słupsku, Bank Żywności w Gorzowie Wlkp., Świętokrzyski Bank Żywności, Związek Stowarzyszeń Pilski Bank Żywności, Stowarzyszenie Bank Żywności w Chojnicach, Fundacja Bank Żywności w Toruniu, Stowarzyszenie Bank Żywności Suwałki – Białystok, Bank Żywności w Siedlcach, Bank Żywności w Opolu z siedzibą w Luboszytach, Kielecki Bank Żywności, Bank Żywności w Olsztynie, Bank Żywności we Wrocławiu, Związek Stowarzyszeń Śląski Bank Żywności, Bank Żywności w Częstochowie, Bank Żywności w Tczewie, Bank Żywności w Krakowie, Bank Żywności w Elblągu, ZS Bank Żywności w Trójmieście.

W 2019 roku Federacja po raz dwudziesty trzeci koordynowała przygotowania i **przebieg Świątecznej Zbiórki Żywności**. W zbiorce żywności brało udział 31 Banków Żywności zrzeszonych w Federacji Polskich Banków Żywności oraz Bank Żywności im. Jacka Kuronia w Szczecinie. Akcja została przeprowadzona w dniach 29-30 listopada na terenie 3656 sklepów w blisko 550 miejscowościach i przy zaangażowaniu ponad 53 tysięcy wolontariuszy. Razem zebrano ponad **780 ton żywności**.

Federacja koordynowała współpracę z sieciami handlowymi, występowała o przyznanie numeru zbiórki do MSWiA, akceptowała listy sklepów i prowadziła sprawozdawczość dla sieci oraz promocję akcji w sieciach: Auchan, Biedronka, Carrefour, Lidl, Intermarche, Netto, POLOmarket, Stokrotka, Tesco. Mila, Kaufland oraz rozliczała wyniki zbiórki na portalu zbiorki.gov.pl

Szczególne zaangażowanie w organizację zbiórki wykazały sieci:

TESCO, Lidl i Kaufland - które wyprodukowały na własny koszt materiały promocyjne zbiórki do swoich sklepów i wspierały nagłaśnianie zbiórki.

Przy okazji Świątecznej Zbiórki Żywności zorganizowano też **kwestę pieniężną** na cele statutowe Banków. Do akcji włączyło się 7 banków: Bank Żywności SOS w Warszawie, Bank Żywności w Grudziądzu, Bank Żywności w Krakowie, ZS Bank Żywności w Trójmieście, Bank Żywności w Opolu z siedzibą w Luboszytach, Świętokrzyski Bank Żywności, Tarnobrzeski Bank Żywności. Zebrano razem **16 367,90 zł**.

Ponadto **6 Banków Żywności** (Bank Żywności w Koninie, Bank Żywności w Siedlcach, Radomski Bank Żywności, Bank Żywności w Gorzowie Wlkp., Bank Żywności Suwałki – Białystok, Kielecki Bank Żywności), w dniach 4-5 i 16 października, przeprowadziło lokalne zbiórki żywności. Odbyły się one w 195 sklepach wybranych sieci handlowych. Federacja wsparła działania Banków w zakresie organizacji tych zbiórek uzyskaniem zgód od sieci handlowych.

8. Inne działania

Prace serwisowe związane z programem Enova:

W roku 2019 zgłoszenia serwisowe dla FPBŻ realizowała firma DrIT. Łączna liczba godzin pracy informatyków wyniosła 191 godzin. W ramach prac zleconych znalazły się: zgłoszenia użytkowników programu Enova z Banków Żywności, wdrożenie mechanizmu automatycznego importu danych z sieci Auchan poprzez protokół EPCIS oraz wdrożenia dotyczące ewidencji POPŻ.

Rzecznictwo i reprezentowanie

W 2019 roku przedstawiciele Zarządu i biura Federacji uczestniczyli w działaniach rzeczniczych na forum, m.in.: Rady Działalności Pożytku Publicznego, Parlamentarnego Zespołu ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Polskiego Komitetu EAPN (Europejska Sieć Przeciwdziałania Ubóstwu), WRZOS – Wspólnoty Roboczej Związków Organizacji Socjalnych, Polskiej Federacji Producentów Żywności, Zespołu Doradczego POPŻ w MRPiPS, FEAD Network, Rady ds. zrównoważonego wykorzystania żywności, Komisji PFPŻ ZP ds. żywienia, MRPiPS – zespół ds. społecznych, Kancelarii Prezydenta RP – V edycja nagrody Prezydenta RP „Dla Dobra Wspólnego”, Europejskiej Federacji Banków Żywności (FEBA)- udział w Zarządzie FEBA oraz Walnym Zebraniu w Rzymie (15 maja 2019).

Jednym z kluczowych obszarów pracy rzeczniczej było zaangażowanie w prace nad tworzeniem ustawy przeciwdziałającej marnowaniu żywności. W roku 2019 przedstawiciele FPBŻ uczestniczyli w pracach podkomisji nadzwyczajnej rozpatrującej senacki projekt ustawy dotyczącej przeciwdziałaniu marnowania żywności.

Ponadto przeprowadzono akcje wysyłki listów do Marszałków Województw oraz Wojewodów w sprawie tworzenia lokalnych partnerstw na rzecz niemarnowania, w kontekście wprowadzenia Ustawy o przeciwdziałaniu marnowania żywności. W efekcie odbyło się wiele spotkań przedstawicieli Banków Żywności z Marszałkami i Wojewodami (m.in. woj. pomorskiego, mazowieckiego, dolnośląskiego, warmińsko-mazurskiego i lubuskiego).

Udział w Forum Ekonomicznym w Krynicy, największej w tej części Europy przestrzeni na spotkania, w której nie tylko dyskutuje się o bezpieczeństwie, perspektywach rozwoju gospodarczego, współczesnych wyzwaniach i przezwyciężaniu kryzysów, ale także przedstawia konkretne rozwiązania i innowacyjne idee, a każdy z jego uczestników na swój własny sposób kreuje jego unikalny obraz. Międzynarodowy wymiar forum oraz fakt, że z roku na rok uczestniczy w nim coraz więcej zagranicznych gości daje szansę na to, aby zastępować stereotypy faktami, a opinie kształtować na podstawie rzeczowej wymiany poglądów.

Krynicę w 2019 roku (3-5 września) odwiedziło 5,5 tys. gości i przedstawiciele mediów z ponad 60 krajów, a motto forum brzmiało: *Europa jutra. Silna czyli jaka?*

W Forum wzięli udział najważniejsi gracze świata polityki, biznesu i mediów w Europie Środkowo-Wschodniej, a także ludzie nauki i kultury. Wśród gości znaleźli się byli i aktualni premierzy, marszałkowie izb parlamentów, ministrowie i parlamentarzyści oraz przedstawiciele najważniejszych, działających zarówno w regionie, jak i globalnie korporacji. XXIX Forum Ekonomiczne gościło przedstawicieli najważniejszych polskich władz państwowych.

Prezes FPBŻ – Marek Borowski brał udział w debatach: Zaangażowanie społeczne- nowy wymiar demokracji oraz Gospodarka obiegu zamkniętego przyszłością Europy.

Udział w IV Forum Przemysłowym w Karpaczu:

Forum Przemysłowe przyciągnęło do Karpacza kilkuset gości polskich i zagranicznych, a wśród nich przedstawiciele przemysłu, parlamentarzystów, ekspertów, ekonomistów, naukowców i dziennikarzy.

Podczas Forum odbyło się kilkadziesiąt wydarzeń - debat, sesji plenarnych, rozmów, prezentacji i bloków tematycznych. Forum było okazją do szerokiej debaty o kluczowych problemach przemysłu europejskiego, takich jak: reindustrializacja, gospodarka cyfrowa, rewolucja elektryczna w motoryzacji, polityka klimatyczna, bezpieczeństwo energetyczne, nowoczesne i tradycyjne gałęzie przemysłu, ale również o wszystkim, co dotyczy szeroko pojętego „przemysłu czasu wolnego”, a więc m.in. turystyki, kultury i rozrywki.

Prezes FPBŻ – Marek Borowski brał udział w panelach: Aktywni obywatele = aktywny region, Społeczeństwo obywatelskie filarem rozwoju regionalnego, Idea Zero Waste a polskie prawo oraz w rozmowie z cyklu: rozmowy o społeczeństwie.

Zaangażowanie we współpracę z NFOŚiGW - odbyło się kilka spotkań z władzami Funduszu w celu przedstawienia działań Banków Żywności w obszarze zagospodarowania żywności. Ważnym działaniem było wpisanie Banków Żywności w obszar zagospodarowania odpadów. Prezes Federacji konsultował z Funduszem zapisy ogłaszanych konkursów. W roku 2019 został ogłoszony konkurs, w ramach którego Banki Żywności mogły skorzystać z dwóch ścieżek dofinansowania. W 2019 roku rozpoczęły się rozmowy w celu kontynuacji konkursów w roku 2020. Dodatkowo w ramach projektów edukacyjnych Banki Żywności mają możliwość aplikowania o środki na działania edukacyjne.

FPBŻ była obecna także na arenie europejskiej i współpracowała blisko z Europejską Federacją Banków Żywności (FEBA), biorąc udział w spotkaniach członków FEBA oraz posiedzeniach Zarządu FEBA. Przedstawiciele FPBŻ oraz Banków Żywności uczestniczyli również w spotkaniach społeczności funduszu FEAD – „FEAD Network Meetings” – na których omawiane są aktualne wyzwania i dobre praktyki w realizacji krajowych programów tego funduszu. Reprezentanci FPBŻ uczestniczyli także w pracach FEBA EU Working Group – grupy roboczej przedstawicieli krajów członkowskich FEBA - pracując między innymi nad wyzwaniami gromadzenia i wykorzystywania danych liczbowych z działalności Banków Żywności.

Biuro Federacji

W 2019 roku w biurze Federacji średnio zatrudnionych było 18 osób na następujących stanowiskach: dyrektor biura, dyrektorka ds. rozwoju, dyrektor ds. administracyjnych i operacyjnych, asystent dyrektora, kierownik zespołu komunikacji i fundraisingu, specjalistka ds. PR i promocji, specjalistka ds. marketingu, specjalista ds. obsługi administracyjnej Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, koordynator ds. współpracy z biznesem, koordynator ds. logistyki darowizn i ewidencji żywności, koordynator ds. darowizn, specjalistka ds. zbiorów żywności, specjalistka ds. szkoleń i rozwoju, , kierownik zespołu ds. sieci handlowych, koordynatorka projektów edukacji żywieniowej oraz asystentka koordynatorki, specjalista ds. rozliczeń, kierownik konsorcjum projektu PROM.

W 2019 odbył się, zakończony pozytywną oceną, audyt finansowy Federacji za rok 2018 przeprowadzony przez firmę PWC.

W lutym 2019 firma Blau Service przeprowadziła remont pomieszczeń biurowych (odmalowanie oraz przebudowa).

Zarząd Federacji i Walne Zebranie

W 2019r. odbyło się 8 posiedzeń Zarządu poświęconych analizie bieżących wydarzeń oraz rozstrzygnięciu spraw kluczowych, jak podział środków otrzymanych w ramach dotacji, podział żywności, opracowanie dokumentów programowych. Zarząd podejmował uchwały w zakresie pracy biura, wsparcia dla BZ, reprezentowania FPBZ w innych organizacjach i instytucjach.

W dniu 24 maja 2019 w Warszawie odbyło się Walne Zebranie Członków Federacji Polskich Banków Żywności. Delegaci z Banków Żywności zrzeszonych w Federacji udzielili absolutorium Komisji Rewizyjnej i Zarządowi oraz zatwierdziło przygotowane przez Zarząd Federacji Polskich Banków Żywności dokumenty planistyczne na rok 2019.